

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

АНАЛИЗ на потребностите за подкрепа на лично развитие на децата и учениците в община Струмяни 2020г.

/Приет с Решение № 81. от Протокол №9/30.04.2020 год. на ОбС Струмяни/

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Законови основания за разработване на анализа

Анализът на потребностите за личностно развитие на децата и учениците в община Струмяни е разработен в съответствие с изискванията на Закона за предучилищното и училищно образование, влязъл в сила на 01.08.2016г. и във връзка с чл. 196, ал. 1 според който Областния управител организира разработването на Областна стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, въз основа на Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, във всяка община на територията на област Благоевград. Процедурно изискване, регламентирано в чл. 196, ал.3 от ЗПУО, е Общински съвет – Струмяни да приеме горепосочения анализ.

Законът за предучилищното и училищното образование внася ново качество в нашето образование като регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование и въвежда осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата – обща и допълнителна.

Подкрепата за личностно развитие се предоставя на всяко дете и ученик, като осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им и е в съответствие с индивидуалните им образователни потребности. Основен принцип на ЗПУО е подкрепата за детето и ученика да се осъществява на ниво най-близко до мястото, където живее и учи.

Основна цел на анализа е да се очертаят реалните потребности и подобряване качеството на образование както и на подкрепата за личностното развитие на децата и учениците на територията на община Струмяни.

2. Цел и обхват на документа

Законът за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/ определя образованието като национален приоритет, който включва участниците в образователния процес и институциите, както и отношенията и връзките между тях за постигане целите на образованието и положителното развитие на учениците в него. Участниците в този процес са децата, учениците, учителите, директорите и другите педагогически специалисти, както и не на последно място родителите.

Институциите в системата на предучилищното и училищното образование са детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностното развитие и специализираните обслужващи звена. Участниците в образователния процес и институциите си партнират с общините и другите заинтересовани страни.

Законът внася ново качество в нашето образование като регламентира приобщаващото образование. Всеки има право на образование и може да повишава образованието и квалификацията си чрез учене през целия живот.

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование. То е процесът на осигуряване за всички деца, включително за тези с увреждания, на равнопоставени възможности да получат ефективно образование, с необходимите допълнителни помощни средства и ресурсно подпомагане в детските градини и училищата.

Основна цел на този процес са:

- интелектуално, емоционално, социално, духовно – нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете и на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
- съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност;
- придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот;
- придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие;
- ранно откриване на заложите и способностите на всяко дете и ученик и насърчаване на развитието и реализацията им;
- формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
- придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;
- формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;
- формиране на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания;
- познаване на националните, европейските и световните културни ценности и традиции;
- придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз;
- ангажираност на Общината и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпросите на образованието и подкрепата.

Дейностите за подкрепа на личностното развитие подлежат на оптимизация в съответствие с разпоредбите на ЗПУО и налагат координираност между всички участници в образователния процес и органи на управление на централно и местно ниво.

На територията на община Струмьяни към момента не съществува Център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование. Грижите за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците се осъществяват от институциите в системата на предучилищното и училищното образование, в съответствие с индивидуалните потребности на всяко дете и всеки ученик, чрез осигуряване на

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията, чрез осигуряване на подкрепа най-близко до мястото, където живее и учи всяко дете и всеки ученик, повишаване на качеството на услугите и подобряване на достъпа до тях от всички деца и ученици. Подкрепата за личностно развитие трябва да отговаря на новите предизвикателства и да предлага иновативна визия и подходи за развитие пред традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване. Акцент е индивидуалността на всяко дете и ученик, респективно индивидуалните му потребности и възможности.

Подкрепата за личностно развитие бива обща и допълнителна.

Дейности от общата подкрепа за личностно развитие са регламентирани в чл. 178, ал. 1 на ЗПУО.

Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. Екипна работа между учителите и други педагогически специалисти;
2. Допълнително обучение по учебни предмети при условията на този закон;
3. Допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
4. Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. Консултации по учебни предмети;
6. Кариерно ориентиране на учениците;
7. Занимания по интереси;
8. Библиотечно-информационно обслужване;
9. Грижа за здравето;
10. Поощряване с морални и материални награди;
11. Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
12. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
13. Логопедична работа.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

1. Работа с дете и ученик по конкретен случай;
2. Психо-социална рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
3. Осигуряване на достъпна архитектура, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
4. Предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за ученици със сензорни увреждания;
5. Ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици:

- със специални образователни потребности;
- в риск;
- с изявени дарби;

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

с хронични заболявания.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от детските градини, от училищата, от центровете за подкрепа за личностно развитие и от специализирани обслужващи звена.

На територията на община Струмьяни функционира Център за социална рехабилитация и интеграция в който се осигурява допълнителна подкрепа на деца и ученици. В ЦСРИ – Струмьяни функционира изнесен клас към ЦСОП „Св. Паисий Хилендарски“ гр. Благоевград, в който се обучават четири деца на които има изготвени индивидуални програми за работа. В ЦСРИ се осигурява допълнителна подкрепа на 24 деца, съобразена със специфичните им потребности и възможности по изготвени индивидуални планове.

Предстои изграждането на Център за обществена подкрепа /ЦОП/ за лица в нужда по проект NS-Care по Програма за трансгранично сътрудничество България – Гърция. Новият Център ще бъде изграден в кв. Нова махала в село Микрево, община Струмьяни и ще осъществява обща и допълнителна подкрепа предимно на лица и деца от ромската общност.

3. Връзки на други стратегически документи на национално, регионално и местно ниво

За осъществяване на политиката в сферата на образованието в община Струмьяни са приети и действат нормативни документи:

- План за 2020 година за изпълнение на Националната стратегия за младежта (2010-2020г.);
- План за развитие на социалните услуги в община Струмьяни за 2020г.
- Общинска стратегия за развитие на социалните услуги (2015-2020г.)
- План за действие на община Струмьяни за интегриране на ромите и хора, живеещи в сходни на ромите ситуации - /2014-2020/.

4. Методика и участници в процеса на разработване на анализа

В съответствие с чл.174,ал.1 от ЗПУО осигуряването на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците от институциите трябва да се осъществява съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги. В процеса на събиране на информация, необходима за изготвянето на Анализа се включиха представители на всички заинтересовани страни от общината:

- Общинска администрация
- Училище
- Детска градина
- ЦСРИ – Струмьяни
- Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни лица.

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

II АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

1. Демографска картина и тенденции

Демографското състояние на община Струмьяни следва тенденциите в развитието на демографията на страната като цяло - населението намалява. Наблюдава се интензивна миграция, насочена предимно към големите икономически центрове на страната и чужбина. Тенденцията е напускане на общината предимно от млади хора в активна работоспособна и репродуктивна възраст.

Подобряването на икономическото развитие в общината би довело до частично решаване на проблемите. Необходима е целенасочена държавна политика за развитието на малките населени места, в противен случай тенденцията към депопулация ще продължи.

Община Струмьяни се стреми да създава условия и възможности за усъвършенстване на образователната система. На територията на общината функционира образователна инфраструктура, която включва институции на предучилищното обучение – детска градина и училище. До училището и детската градина е осигурен безплатен транспорт за учители, деца и ученици. Отрицателната демографска статистика обаче води до съществуването на паралелки-групи с минимален и под минималния брой деца/ученици.

По данни от последното преброяване населението на община Струмьяни наброява 5624 души.

- Предучилищно обучение:

Брой на децата в детските градини в общината през последните три учебни години:

№	Детска градина	Брой деца в детската градина		
		2017/2018	2018/2019	2019/2020
1	ДГ „Патиланци“ с. Микрево	122	125	117
2	Филиал на ДГ „Патиланци“ – Струмьяни	22	24	24
3	Филиал на ДГ „Патиланци“ – Илинденци	22	24	24

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

Училищно обучение:

Брой на учениците в училището в общината през последните три години:

№	Учебно заведение	Брой ученици в училището		
		2017/2018	2018/2019	2019/2020
1	СУ „Св. Паисий Хилендарски“ – с. Микрево, община Струмьяни	340	335	356

2. Състояние на образователната система в общината

В общината има добре изградена мрежа от учебни заведения, която обхваща всички възрастови групи на задължително обучение. На територията на община Струмьяни през учебната 2019/2020г. функционират една детска градина „Патиланци“ в село Микрево с два филиала към нея и едно средно училище „Св. Паисий Хилендарски“ в село Микрево. Училищната мрежа е максимално оптимизирана и към настоящия момент удовлетворява потребностите на населението от общината. Състоянието на материално техническата база на учебно-възпитателните заведения е много добро. През последните години обаче демографският срив доведе до намаляване на броя на децата и учениците в училищата и детските градини. Обучението в училището се извършва на едно сменен режим като са осигурени условия за целодневен обхват на учениците.

През учебната 2019/2020 година в учебните заведения се обучават 356 ученика и 165 деца.

Детска градина

Детска градина	Финансиране	Брой деца	Деца със СОП		Педагогически специалисти	Непедагогически персонал
			На ресурсно подпомагане от РЦПППО	На ресурсно подпомагане от учител в ДГ		
ДГ „Патиланци“ – с. Микрево	общинско	117	0	0	9	13
Филиал на ДГ „Патиланци“ – Струмьяни	общинско	24	0	0	2	2
Филиал на ДГ „Патиланци“ – Илинденци	общинско	24	0	0	2	2
Общо :		165	0	0	13	17

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

Училище:

Училище	Финансиране	Брой ученици	Брой ученици със СОП	Педагогически специалисти	Непедагогически персонал
СУ „Паисий Хилендарски“ – с. Микрево	Държавно-делегирана дейност	356	12	40,5	13,5
Общо :		356	12	40,5	13,5

Училище	Брой ученици с осигурена обща подкрепа	Брой ученици, за които са осигурени допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове	Брой ученици, за които се извършват дейности по превенция на насилството и преоляване на проблемното поведение	Брой ученици, за които осигурено карьерно ориентиране	Брой ученици със СОП		Брой ученици в риск	Брой ученици с изяви и дарби	Брой ученици с хронични заболявания	Брой ученици с интелигентност	Брой ученици с специфични нарушения на способностите за учене	Брой ученици с емоционални проблеми	Брой ученици с етични проблеми	Брой ученици с емоционални проблеми	Брой ученици с емоционални проблеми	Брой ученици с емоционални проблеми	Брой ученици с емоционални проблеми	
					На ресурсно подпомагане от РЦПП ПО	На ресурсно подпомагане от учители в училището												
СУ „Св.“					12			0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

Паисий Хилендарски " – с. Микрево, община Струмьяни															
Общо:								12							12

Медицинско обслужване:

Медицинското обслужване на децата от образователните институции на територията на община Струмьяни е осигурено. И в детската градина и в училището са изградени и функционират здравни кабинети. Здравеопазването там се осъществява от квалифицирани медицински специалисти, които взимат отношение относно стила на живот, личното здраве и начин на оказване на грижи спрямо децата и подрастващите.

Превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение:

Дейностите по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение в община Струмьяни се осъществява от Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни /МКБППМН/. Към комисията работят обществени възпитатели, които оказват помощ на педагогическите специалисти, родителите или на лицата, които ги заместват, за корекции в поведението и когато е необходимо, да се предотврати безнадзорност или извършването на противообществени прояви.

МКБППМН оказва съдействие на образователните институции за ограничаване на отпадането от училище на деца в криминогенен риск и криминални прояви.

Комисията провежда социално-превантивна дейност и участва като партньор в провеждането на спортни инициативи, призовавайки, че спортът е най-добрата превенция-алтернатива на социално-негативното поведение на подрастващите.

Деца и ученици със специални образователни потребности (СОП)

През учебната 2019/2020 г. в СУ „Св. Паисий Хилендарски“ се обучават 12 ученици със СОП. В община Струмьяни няма Център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование или специализирани обслужващи звена по ЗПУО. Допълнителната подкрепа на децата и учениците със СОП в община Струмьяни се предоставя от ресурсен учител към Регионален център за подкрепа на процеса за приобщаващото образование – Благоевград (РЦПППО Благоевград). През учебната 2019-2020г., със Заповед на Кмета на община Струмьяни, започна своята дейност изнесена група-паралелка към ЦСОП „Св. Паисий Хилендарски” – гр. Благоевград. В изнесения клас се

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

обучават 4 деца със специални образователни потребности, които и междуременно са потребители на ЦСРИ- Струмьяни.

3. Анализ и изводи за актуалното състояние, проблеми и решения пред общата подкрепа за личностно развитие. Визия за подобряване на подкрепата.

Описание на наличните форми на обща подкрепа: общата подкрепа отговаря преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето при децата и учениците и на нуждата от разпознаване на дарбите на децата. В

резултат от наблюденията си учителят организира преподаването съобразно потребностите и силните страни на децата и учениците. Успява аргументирано и навреме да посрещне със своето преподаване първите признаци на затруднения в ученето на всяко дете, както и да отдели допълнително внимание на децата, които се развиват в конкретна област на знанието, спорта или изкуствата, така че те да разгърнат своя потенциал.

Общата подкрепа включва и всички допълнителни дейности, които помагат на децата и учениците да се развиват и учат - дейности за мотивация, допълнително обучение, превенция на психичното здраве, превенция на насилието и тормоза, политика за позитивна дисциплина, кариерно консултиране, здравна грижа, асистирание и прочие, които се изпълняват от помагачи и допълнителни специалисти в детската градина и училището и от неспециализирания персонал. Предизвикателствата за работата на преподавателите и в двете образователни институции са много, тъй като преобладават децата от ромски произход.

В хода на изготвяне на Анализа по смисъла на чл. 178, ал. 1 от ЗПУО стана ясно, че учителите използват активно своята работа различните видове форми на обща подкрепа за личностно развитие:

- екипна работа между учителите – основно организационно средство за интелектуално, емоционално, социално, морално и физическо развитие на децата;
- допълнително обучение по учебни предмети при условията на закона – осигуряване на условия за допълнително обучение на учениците съобразно индивидуалните им интереси и потребности с цел развитие на способностите им, инициативността и предприемчивостта им;
- допълнителна работа за деца, които не владеят български език - поради наличието на деца билингви от уязвимите групи основен приоритет в работата на педагозите е осигуряването на допълнително обучение за усвояването на български книжовен език с цел подпомагане на образователната интеграция и участие в проект „Активно приобщаване” с 10 деца в подготвителната група на училището;
- консултации по учебни предмети;
- занимания по интереси с включени 71 ученици;

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

включване на учениците в допълнително обучение по български език и математика на ученици с обучителни затруднения, за които българския език не е майчин в проект „Подкрепа за успех” – 44 ученици;

- ученици от пети и шести клас в проект „Образование за утрешния ден” за придобиване на дигитални компетентности – 25;
- сформирани 14 групи за допълнителна работа с ученици от уязвимите групи;
- библиотечно-информационно обслужване - необходимо е осъвременяване на библиотечно-информационното обслужване с цел то да стане привлекателно и желано място от учениците;
- грижа за здравето – осигурява се въз основа на информация от родителя за здравословното състояние на детето/ученика и за проведени медицински изследвания и консултации;

- поощряване с морални и материални награди – при постигнати добри постижения в обучението, в заниманията по интереси и за участие в конкурси и състезания;
- дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение – провеждат се тренинги с родители, ролеви игри с децата за разпознаване и овладяване на различните емоции, усвояване на определен модел на поведение и др;
- ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения – осигуряване на потребностите и превенция на обучителните затруднения – осигуряване на консултации и допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО;

Форми на допълнителна подкрепа:

- работа с дете и ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за ученици със сензорни увреждания;
- ресурсно подпомагане.

III. ОБОБЩЕНИЕ И ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА

Подкрепата извежда на преден план сътрудничеството и загрижеността между всички участници в процеса на приобщаващото образование, за да се превърне детската градина/училището в територия с позитивен психо климат, в среда на взаимно доверие и емоционално благополучие за изява на всяка индивидуалност.

След изложената информация за състоянието на предучилищното и училищно образование на територията на община Струмяни и взаимодействието между

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

Ключовите фактури в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие, се направи оценка, идентифицираха се нужди и се изведоха следните изводи:

- да продължи осъществяването на целодневна организация на учебния процес като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси;
- с цел да се отговори на изискванията за създаване на приобщаващо и подкрепящо образование за личностно развитие на децата и учениците, да се осигурят условия, както и екипи от висококвалифицирани специалисти: педагози, психолози, ресурсни учители, логопеди, които ще направят оценка и ще осъществят допълнителна подкрепа на деца и ученици, имащи необходимост от приобщаване и социализация;
- създаване на подходяща подкрепяща среда за деца със СОП повсеместно – достъпна архитектура, обща и специализирана среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- да се приложат различните форми на обучение, заложен в новия ЗПУО, с цел да се отговори на потребностите и да се даде достъп до образование, както и да се предотврати преждевременно отпадане и ранно напускане на училище;
- повишаване на квалификациите и професионалната компетентност на педагогическите специалисти;
- необходимо е разработване и прилагане на програма за кариерно ориентиране на учениците на ниво училище; подпомагане на трудовата и професионалната реализация на завършващите средно образование; да се разработят инструменти за ранно кариерно ориентиране на застрашените от отпадане ученици, както и адаптиране на инструменти за целите на кариерното ориентиране на ученици със специални образователни потребности; да се създаде интегрирана система за реализация и заетост по придобитата квалификация на завършващите средно образование в съответствие с изискванията на пазара на труда, за да се повиши мотивацията на учениците да завършат училище;
- създаване на условия за сътрудничество между всички участници в образователния процес – учебни заведения, органи на местно самоуправление и Регионалното управление на образованието, семействата и общността;
- обновяване и модернизирание на образователната инфраструктура;
- стимулиране на развитието на образователния процес с цел подобряване на знанията, уменията и възможностите на децата и учениците;
- включване на учениците в групи за допълнителна подготовка;
- разширяване на извънкласните занимания съгласно интересите на учениците и внедряване на добри европейски практики в тази сфера;
- да се разработят съвременни програми за избираеми и факултативни форми за придобиване на компетентности в съответствие с потребностите и интересите на учениците.

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

Анализът на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Струмяни се основава на принципите и насоките на ЗПУО, приоритетите на МОН и спецификата на учебните заведения.

Анализът е разработен в изпълнение на чл. 196, ал. 3 от ЗПУО, процедурно изискване е ОБС Струмяни по предложение на кмета на общината да приеме Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на територията на община Струмяни.

Анализът е основание за съставяне на „Областна Стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в област Благоевград“.

ДИЯНА ГЕГОВА

Председател на ОБС Струмяни